

Wydział Filozofii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II

rok akademicki 2012/13

Kierunek

Etyka

stopień pierwszy

studia stacjonarne

Karta przedmiotu: Problematyka etyczna w literaturze				
Forma zajęć:	konwersatorium			
Wymiar godzinowy*	semestr zimowy	30	semestr letni	30
*Jeśli zajęcia prowadzone są np. w formie wykładu i ćwiczeń, należy podać wymiar godzinowy odrębnie dla każdej formy zajęć				
ECTS	semestr zimowy	3	semestr letni	3
Język przedmiotu	polski			
Forma zaliczenia*	semestr zimowy	Zbo	semestr letni	Z
*Jeśli zajęcia prowadzone są np. w formie wykładu i ćwiczeń, należy podać formę zaliczenia odrębnie dla każdego typu zajęć				
CEL PRZEDMIOTU				
1.	przedstawienie problemów etycznych w dziełach literatury pięknej			
2.	prezentacja sposobów rozwiązywania problemów etycznych w literaturze pięknej przez odniesienie ich do teorii etycznych			
3.	rekonstrukcja i krytyczna analiza wybranych fragmentów dzieł literackich			
WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI				
1.	ogólna wiedza dotycząca literatury pięknej			
2.	uporządkowana wiedza na temat teorii etycznych			
EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU				Odniesienie do kierunkowego efektu kształcenia
W kategorii wiedzy				
1.	student zna problemy etyczne, które przedstawia literatura piękna			K_W02, K_W10
2.	student potrafi odnieść zagadnienia moralne prezentowane przez twórców fikcji literackiej do terminologii etycznej			K_W01, K_W03, K_W04
3.	zna i rozumie relacje między podejmowaną w literaturze problematyką moralną a stanowiskami etycznymi w ramach teorii etycznych			K_W08, K_W09
W kategorii umiejętności				
1.	umie zastosować terminologię etyczną do problemów moralnych w literaturze pięknej			K_U14
2.	potrafi w mowie i na piśmie rekonstruować argumentację obecną w dziełach fikcji literackiej oraz samodzielnie ocenić przedstawiany problem moralny			K_U02, K_U03, K_U14, K_U15

3.	dostrzega uwarunkowania ludzkiego działania w odniesieniu do intencji i skutków wyborów moralnych	K_U02, K_U03, K_U17
W kategorii kompetencji społecznych		
1.	potrafi podejmować dyskusje i uzasadnić swoje zdanie w aspekcie problemów etycznych przedstawianych w fikcji literackiej	K_K07
2.	jest życzliwie usposobiony wobec inności i otwarty na inne sposoby rozwiązania danego problemu moralnego	K_K05
3.	ma świadomość skomplikowania zagadnień etycznych	K_K01
TREŚCI PROGRAMOWE (OPIS TREŚCI ZAJĘĆ)		
Problematyka etyczna w literaturze pięknej zostanie przedstawiona przez pryzmat: 1. Kwestii metaetycznych: a. Zagadnienia natury etyki (W. Golding, Władca much, G. Greene, Trzeci człowiek) b. Dyskusji z teoriami etycznymi: - z utylitaryzmem (Ch. Dickens, Ciężkie czasy) - rygoryzmem moralnym (G. Eliot, Młyn nad Flossą) - kantyzmem (J. Conrad, Lord Jim, K. Ishiguro, Okruchy życia) c. Egzemplifikacji i praktycznych konsekwencji: - etyki cnót (J. Austen, Mansfield Park, H. James, Portret damy), - relatywizmu moralnego (F. Dostojewski, Bracia Karamazow, Biesy, H. Ibsen, Wróg ludu, J. M. Coetzee, Hańba). 2. Indywidualnych problemów etycznych: - Pytania, kim jestem? (W. Szekspir, Burza, Makbet, G. Eliot, Miasteczko Middlemarch) - Odpowiedzialności moralnej za przeszłość (B. Schlink, Lektor) - Egoizmu i altruizmu (G. Eliot, Młyn nad Flossą, Miasteczko Middlemarch, H. James, Portret damy, Skrzydła gołębic, A. Camus, Dżuma) - Wolności (J. Steinbeck, Na wschód od Edenu) - Wymagań sumienia (L. Tolstoj, Zmartwychwstanie, N. Hawthorne, Szkarłatna litera) - Przebaczenia (F. Dostojewski, Skrzywdzeni i poniżeni, Zbrodnia i kara, I. McEwan, Pokuta) - Niewierności i krzywdy (H. James, Złota czara, D. Lodge, Myśląc...) - Tragizmu (P. Assouline, Klientka, H. Ibsen, Rosmersholm, W. Styron, Wybór Zofii) - Miłości (Szekspir, Romeo i Julia, Antoniusz i Kleopatra, E. Brontë, Wichrowe wzgórze, L. Tolstoj, Anna Karenina, G. Eliot, Młyn nad Flossą, C. S. Lewis, Cztery miłości, K. Hamsun, Wiktoria, I. Murdoch, Czarny rycerz) - Zobowiązań rodzinnych (Szekspir, Król Lear, G. Eliot, Młyn nad Flossą) - Samobójstwa (Szekspir, Hamlet, G. Flaubert, Pani Bovary) - Śmierci (L. Tolstoj, Śmierć Iwana Iljicza, T. Mann, Śmierć w Wenecji) - Zła (Szekspir, Otello, W. Faulkner, Azyl, J. Conrad, Jądro ciemności) - Zbrodni (F. Dostojewski, Zbrodnia i kara, Biesy, K. Gjellerup, Młyn na wzgórzu, L. Tolstoj, Sonata Kreutzerowska)		

3. Zagadnień etyki stosowanej:

- Eutanazji (D. Buzzati, Siódme piętro, K. Jennings, Moral Hazard, B. Clark, Whose Life is it Anyway?)
- Aborcji (J. Picoult, Krucha jak lód, Z. Nałkowska, Granica)
- Klonowania (K. Ishiguro, Nie opuszczaj mnie)
- Feminizmu i moralności seksualnej (Szekspir, Poskromienie złośnicy, P. Chaderlos de Laclos, Niebezpieczne związki, J. Austen, Duma i uprzedzenie, L. Tołstoj, Anna Karenina, D. Lessing, Trawa śpiewa, Złoty notes, H. Ibsen, Dom Ialki (Nora), A. Moravia, Rzymianka)
- Dyskryminacji i rasizmu (H. Lee, Zabić drozda, T. Morrison, Umiłowana, M. Alli, Brick Lane, K. Vonnegut, Harrison Bergeron)
- Wojny (Szekspir, Henryk V, Tołstoj, Wojna i pokój)
- Terroryzmu (D. Lessing, Dobra terrorystka, Don DeLillo, Spadając, P. Roth, Amerykańska sielanka, H. Böll, Utracona część Katarzyny Blum).

METODY DYDAKTYCZNE*

Konwersatorium: analiza tekstu, metoda problemowa, dyskusja

*Jeśli zajęcia prowadzone są np. w formie wykładu i ćwiczeń, należy opisać metody odrębnie dla każdej formy zajęć

SPOSOBY OCENY STUDENTA*

1.	2 prace semestralne w ciągu roku - 40%
2.	obecność i aktywność na zajęciach - 30%
3.	kolokwium ustne na koniec semestru - 30%

* Powinien się tu znaleźć dokładny opis metod oceny pracy studenta, w ramach danego przedmiotu. Do najbardziej popularnych form pomiaru/oceny pracy studenta należą np.: egzaminy ustne lub pisemne, eseje/ wypracowania, dysertacje, prace semestralne/ roczne/ dyplomowe, projekty i ćwiczenia praktyczne, ocenianie ciągle.

SPOSOBY OCENY STUDENTA - SZCZEGÓŁY*

Efekty kształcenia	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
Wiedza	nie zna problemów etycznych, jakie przedstawia literatura piękna, nie potrafi ich odnieść do terminologii, stanowisk w obrębie teorii etycznych, nie rozumie relacji między zagadnieniami moralnymi prezentowanymi przez literaturę a doktrynami moralnymi	posiada ogólną wiedzę na temat problemów etycznych w literaturze pięknej, w ograniczonym stopniu potrafi odnieść je do terminologii etycznej i stanowisk w ramach teorii etycznych	posiada uporządkowaną, choć nie pogłębioną wiedzę na temat problemów etycznych prezentowanych w literaturze pięknej, potrafi odnieść ją do terminów etycznych i doktryn moralnych, rozumie powiązania i wzajemne inspiracje między nimi	ma szeroką i pogłębioną wiedzę odnośnie problemów etycznych w literaturze; potrafi odnieść ją do terminów i stanowisk etycznych; potrafi wykorzystać swoją wiedzę w czasie zajęć; wie, na czym polega relacja między literackimi sposobami stawiania problemów etycznych i ich sposobami rozwiązywania na gruncie teorii etycznych

Umiejętności	nie potrafi zastosować terminów etycznych do zagadnień moralnych prezentowanych w literaturze; nie umie zrekonstruować argumentacji moralnej obecnej w dziełach fikcji literackiej	w ograniczonym stopniu potrafi zastosować terminy etyczne do omawianych problemów moralnych w literaturze; umie w minimalnym stopniu zrekonstruować argumentację obecną w tekście literackim i dokonywać jego analizy	w poprawny sposób korzysta z wiedzy teoretycznej w zakresie terminów i stanowisk etycznych, potrafi ją zastosować w ocenie etycznej danego problemu moralnego prezentowanego w literaturze	samodzielnie i oryginalnie formułuje problemy etyczne i sposoby ich rozwiązania; wykazuje umiejętność analizy; rozumie powiązania między sposobami przedstawiania i rozwiązywania problemów moralnych w literaturze a doktrynami moralnymi
Kompetencje społeczne	nie angażuje się we własny proces rozwoju swej wrażliwości etycznej; nie uczestniczy w dyskusjach przedstawianych problemów moralnych	w niewielkim stopniu angażuje się w dyskusje i czyta zalecone teksty	w zaangażowany sposób uczestniczy w zajęciach, czyta zalecone teksty i potrafi je odnieść do sytuacji rzeczywistych, jest otwarty na potrzebę pogłębiania swojej wrażliwości wobec innych poglądów etycznych	w aktywny i twórczy sposób uczestniczy w zajęciach, doskonalą swoje umiejętności rozwiązywania problemów etycznych obecnych w literaturze przez odnoszenie ich do teorii etycznych, doskonalą swoją wrażliwość etyczną, analizuje zalecone teksty w precyzyjny i oryginalny sposób

* Proszę opisać stopień realizacji zakładanych efektów kształcenia dla przedmiotu, np.. Student nie posiada podstawowej wiedzy na temat..., ma uporządkowaną wiedzę w zakresie..., nie potrafi stworzyć własnych narzędzi pracy..., potrafi sformułować problem i wskazać jego rozwiązanie..., nie angażuje się w proces nauki..., ma świadomość potrzeby podnoszenia swoich kompetencji...;

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności*
Godziny kontaktowe z nauczycielem	60
Przygotowanie się do zajęć (lektura tekstów)	60
Napisanie pracy zaliczeniowej	60
SUMA GODZIN:	180

* Średni nakład pracy studenta waha się od 1500 do 1800 godzin w roku akademickim, co oznacza, że **1 ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta.**

SUMARYCZNA LICZBA ECTS DLA PRZEDMIOTU:

6

BIBLIOGRAFIA PODSTAWOWA

1.	Louis P. Pojman, The Moral Life. An Introductory Reader in Ethics and Literature, New York/Oxford: Oxford University Press 2004.
2.	The Moral of the Story. An Anthology of Ethics Through Literature, ed. Peter Singer and Renata Singer, Blackwell Publishing 2005.
3.	Literatura źródłowa podana na zajęciach przez osobę prowadzącą.

BIBLIOGRAFIA UZUPEŁNIAJĄCA

1.	Zostanie wskazana przez osobę prowadzącą na zajęciach.
----	--

Lublin, 11.06.2012 r.

miejsce, data

Anna Głąb

podpis osoby odpowiedzialnej za przygotowanie karty przedmiotu